

Sygn. akt I 1 Ca 120/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 września 2021 r.

Sąd Okręgowy we Włocławku Sekcja Odwoławcza I Wydziału Cywilnego

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariusz Nazdrowicz
-----------------	------------------------

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2021 r. we Włocławku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) w W.

przeciwko Gminie Miasto W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego we Włocławku

z dnia 4 grudnia 2020 roku, sygn. akt I C 825/20

uchyla zaskarżony wyrok w punktach 2 (drugim) i 3 (trzecim) i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu we Włocławku pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

SSO Mariusz Nazdrowicz

I 1 Ca 120/21

UZASADNIENIE

Uwzględniając częściowo powództwo (...) w W. Sąd Rejonowy we Włocławku zaskarżonym wyrokiem zasądził od pozwanej Gminy Miasto W. na rzecz powoda kwotę 677,24 zł (z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 kwietnia 2019r. do dnia zapłaty) tytułem odszkodowania za niedostarczenie lokalu socjalnego osobom, w stosunku do których orzeczono eksmisję (pkt 1 wyroku), oddalił powództwo w pozostałej części (pkt 2) i zasądził od pozwanej koszty procesu w kwocie 237,96 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Oddalając powództwo Sąd I instancji wskazał, że zasadny był podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia w zakresie należności za styczeń – listopad 2016r. (powód dochodził roszczenia za okres od 1 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2016r.). Termin przedawnienia w tym przypadku wynosił 3 lata (art. 442¹ § 1 kc). Nie znajdował tu zastosowania przepis art. 118 zd. 2 kc. w znowelizowanym brzmieniu tj., że „koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego”. Wyjaśniając bliżej zajęte stanowisko Sąd meriti ograniczył się

do stwierdzenia, że zgodnie z art. 5 ustawy zmieniającej z dnia 13 kwietnia 2018r. (Dz.U.2018.1104) do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia w życie ustawy przepisy ustawy zmienianej w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Jeżeli jednak przedawnienie, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego przedawnienia wcześniej to przedawnienie następuje z wpływem tego wcześniejszego terminu. Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach procesu był przepis art. 100 kpc.

Apelację od tego wyroku w części oddalającej powództwo wniósł powód zarzucając naruszenie zarówno prawa materialnego jak i procesowego. W ramach pierwszej grupy zarzutów wskazał na obrazę przepisów art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018.1104)

w zw. z art. 118 zd. drugie kc oraz art. 442¹ § 1 kc, co doprowadziło do błędnego częściowego oddalenia powództwa, mimo że do przedawnienia dochodzonego roszczenia nie doszło i co skutkowało nierozpoznanie istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 kc. Obrazy prawa procesowego skarżący dopatrywał się w pominięciu wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność wysokości doznanej szkody. Niezależnie od tego podkreślił, że wskutek błędu rachunkowego zasądzona kwota została zaniżona. Powołując się na powyższe apelujący wniósł o stosowną zmianę kwestionowanego wyroku i uwzględnienie roszczenia całości oraz zasądzenia kosztów procesu za obie instancje względnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Pozwana nie zajęła stanowiska odnośnie wniesionego środka odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako w pełni uzasadniona skutkowałą koniecznością uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu we Włocławku z uwagi na nierozpoznanie istoty sprawy (art. 386 § 4 kpc).

Ustalenia faktyczne nie zostały podważone w apelacji, a są one w pełni wystarczające do rozstrzygnięcia sprawy na obecnym etapie postępowania. W tych warunkach Sąd odwoławczy przyjął je jako własne czyniąc podstawą orzekania w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd meriti trafnie przyjął – co zresztą nie było sporne – że redakcja przepisu art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego (tekst jedn.: Dz.U.2020.611) nakazuje traktować naruszenie obowiązku dostarczenia lokalu socjalnego na podstawie orzeczenia sądowego tak jak każde niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Odesłanie do art. 417 kc wskazuje, że odpowiedzialność gminy jest niezależna od winy. Tego typu zachowanie jest więc niewątpliwie czynem niedozwolonym, którego termin przedawnienia uregulowano w art. 442¹ § 1 kc. Wynosi on 3 lata od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia.

Podkreślić przy tym wypada, że dochodzone roszczenie nie ma jednorodnego charakteru. Wspomniane odszkodowanie należy uiszczać za okresy miesięczne i w takich też okresach w/w należności stają się wymagalne i rozpoczyna się bieg terminu ich przedawnienia (odrębnie za każdy miesiąc).

Istota problemu w rozpatrywanej sprawie sprowadza się do wykładni przepisów art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2018r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018.1104 – dalej: „ustawa”). Sąd a quo nie przeprowadził w tym zakresie żadnej analizy prawnej, gdyż za takową nie może być uznane pobieżne przywołanie przepisów, które zresztą w żaden sposób nie przemawiają na rzecz przyjętego przez ten Sąd zapatrywania.

Nie jest właściwe tutaj zastosowanie przepisu art. 5 ust. 2 zd. 2 ustawy. Taka interpretacja jest nieprawidłowa, na co wskazywał już Sąd Okręgowy we Włocławku (przykładowo w uzasadnieniu wyroku z 25.06.2021r. sygn. akt I1 Ca

521/20, nie publ.), gdyż jest oderwana od zdania pierwszego w/w artykułu. Wykładnia gramatyczna analizowanych przepisów wskazuje, że szczególna regulacja z art. 5 ust. 2 ustawy obejmuje wyłącznie roszczenia, dla których skrócono termin przedawnienia, tj. roszczenia, które zgodnie z art. 118 kc i art. 125 kc § 1 w brzmieniu sprzed wejścia w życie przywołanej ustawy przedawniały się z upływem lat 10. W przypadku takich roszczeń jeżeli przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie ustawy (tj. przed 9 lipca 2018r.) nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu. Regulacja ta wyraźnie została ograniczona jedynie do tych roszczeń, dla których nowy termin przedawnienia (krótszy – 6 lat) upływa wcześniej niż dotychczasowy termin 10 – letni (M. Frasz, M. Habdas, P. Zakrzewski, Kodeks. Cywilny. Komentarz do art. 117 – 125, LEX 2019; E. Habryn – Chojnacka, Zmiany w terminach przedawnienia w praktyce, LEX 2018; red. E. Gniewek, P. Machnikowski, Kodeks cywilny. Komentarz, wyd. 9, Legalis 2019; red. M. Gutowski, Kodeks cywilny. Tom I. Komentarz do art. 1 – 352, Legalis 2018). W konsekwencji nie znajdzie ona zastosowania do roszczeń m.in. związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą (gdzie termin przedawnienia wynosi także 3 lata) jak i właśnie roszczeń o naprawienie szkody z deliktu (art. 442¹ § 1 kc) – nie doszło tutaj do jakiegokolwiek modyfikacji stanu prawnego. Skoro powód dochodzi odszkodowania za okres 1 stycznia 2016r. – 31 grudnia 2016r.) to z pewnością na dzień 9 lipca 2018r. nie były one przedawnione. Bieg terminu przedawnienia za wszystkie miesiące 2016r. upływał w dniu 31 grudnia 2019r. Pozew został wniesiony 17 grudnia 2019r. (koperta, k.112 akt), a w tym samym do przedawnienia nie doszło.

Oddalając powództwo z uwagi na błędne przyjęcie przedawnienia Sąd Rejonowy we Włocławku w rezultacie nie rozpoznał istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 kpc. Ma to miejsce w szczególności wówczas, gdy Sąd pozostaje w mylnym przekonaniu, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie, np. że uległo ono przedawnieniu (np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2017r., III CZ 35/17, LEX nr 2459681 i z dnia 9 sierpnia 2016r., II CZ 113/16, LEX nr 2094781, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 12 listopada 2007r., I PK 140/07, OSNP 2009/1 - 2 /2 oraz z dnia 23 września 1998r., II CKN 895/97, LEX nr 35067). Taka właśnie sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie.

Niezależnie od tego powód trafnie zauważył, że zasądzona w pkt 1 wyroku kwota została błędnie obliczona. Suma opłat częściowych, o których mowa na k.7 in fine (k.166) nie wynosi 677,24 zł, a 736,90 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy we Włocławku na podstawie art. 386 § 4 kpc orzekł jak w sentencji uchylając zaskarżony wyrok w pkt 2 i 3 i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu we Włocławku.

W toku dalszego postępowania Sąd I instancji rozpatrzy zgromadzony materiał dowodowy przez pryzmat mających zastosowanie w sprawie przepisów prawnomaterialnych przyjmując, że dochodzone roszczenie nie uległo przedawnieniu. Rozważy też naturalnie składane przez skarżącego wnioski dowodowe (oddalenie wniosku o opinię biegłego przy przyjęciu przedawnienia roszczenia było zasadne, jednakże kwestia ta w obecnej sytuacji stała się jak najbardziej aktualna, a w tego typu sprawach – w razie sporu co do wysokości odszkodowania – opinia biegłego z reguły jest niezbędna; rozważania zarzutów apelacyjnych związanych z nieprzeprowadzeniem tego dowodu wobec treści rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego byłyby bezprzedmiotowe).

O kosztach procesu za drugą instancję orzeczono w myśl art. 108 § 2 kpc.

SSO Mariusz Nazdrowicz